

Erken Çocukluk Döneminde Dil Becerileri

- Okul öncesi dönem, dil gelişiminde önemli ilerlemelerin kaydedildiği bir süreç olarak değerlendirilmektedir (Biemiller, 2015).
- Sıfır-altı yaş grubu çocukları için kullanılan ilk çocukluk veya okul öncesi dönem kavramları, dil gelişiminin en kritik evrelerinden birini ifade etmektedir. Bu dönem, özellikle Türkçenin eğitim ve öğretimi açısından büyük önem taşımakta olup üzerinde özenle durulması gereken temel dil gelişim sürecidir (Kayılı, Koçyiğit ve Erbay, 2009).
- Çocukların ilköğretime hazırlanmasında temel dil becerilerinin edinilmesi önemli bir rol oynamaktadır. İlköğretime başlangıç sürecinde çocuklardan; dinleme, anlama ve sözel dil becerilerini kullanabilme, gramer yapısına uygun olarak uzun ve karmaşık cümleler kurabilme ve geniş bir sözcük dağarcığından yararlanabilme gibi dil gelişimiyle ilgili becerileri göstermeleri beklenmektedir (Gönen vd., 2010).
- Okul öncesi eğitim kurumlarında günlük program uygulamaları kapsamında yer alan etkinliklerin önemli bir bölümünü dil etkinlikleri oluşturmaktadır. Bu etkinlikler, çocukların yeni sözcükler öğrenerek sözcük dağarcıklarını geliştirmelerine, sözcükleri doğru ve yerinde kullanabilmelerine, dil aracılığıyla düşüncelerini ifade edebilmelerine ve kitap sevgisi ile okuma alışkanlığı kazanmalarına katkı sağlamaktadır (Gönen vd., 2010).
- Erken müdahale kapsamında uygulanan grup terapisinin, özel gereksinimli çocukların sosyal iletişim becerileri üzerinde olumlu etkileri olduğuna değinilmektedir (Ranjan vd., 2023).

Erken Çocukluk Döneminde Dil Becerileri

- Yapılan araştırmalarda, erken dönemde üretilen jestlerin gelecekteki dil gelişiminin güçlü bir yordayıcısı olduğu belirlenmiştir (Rowe vd., 2008).
- Okul öncesi dönemde uygulanan kaynaştırma programlarının, özel gereksinimli çocukların dil becerilerinin gelişimini destekleyerek iletişim yeteneklerini artırma potansiyeli bulunmaktadır (Braslauskienė & Turauskienė, 2021).
- Okul öncesi dönemdeki özel gereksinimli çocukların konuşmaya karşı isteksizlik gösterme ve telaffuz edilen kelimeleri tekrarlamada zorluk yaşama eğiliminde oldukları gözlemlenmektedir (Braslauskienė & Turauskienė, 2021).
- Dil becerilerinin edinilme sürecinde yaşanan gecikmeler veya sınırlılıklar, küçük çocukların sosyal, duygusal ve iletişim gelişimlerinin yanı sıra eğitim yaşamlarında da çeşitli sorunların ortaya çıkmasına neden olabilmektedir (Tomris ve Diken, 2021).
- Dil becerilerinde yaşanabilecek gecikmeleri önlemek amacıyla, gelişimsel yetersizliği olan küçük çocuklar için mümkün olan en kısa sürede dil müdahalelerinin planlanması ve uygulanması büyük önem taşımaktadır (Tomris ve Diken, 2021).
- Okul öncesi dönemde özel gereksinimli bireylerin heterojen ihtiyaçlarına uygun olarak dil gelişimini destekleyici müdahalelerin ve pedagojik yaklaşımların kişiselleştirilmesi elzemdir (Braslauskienė & Turauskienė, 2021).

KAYNAKÇA

- Biemiller, A. (2015). Language and reading development. In B. Spooner & M. Spender (Eds.), The Routledge handbook of psychology and language development (pp. 239–253). Routledge.
- Braslauskienė, R., & Turauskienė, E. (2021). Developing language skills in pre-school children with special educational needs in the course of inclusive education. Regional Formation and Development Studies: Journal of Social Sciences, (2), 26–39.
- Gönen, M., Ünüvar, P., Bıçakçı, M., Koçyiğit, S., Orçan, M., Aslan, D., ... & Özyürek, A. (2010). Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin dil etkinliklerini uygulama biçimlerinin incelenmesi. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, (19), 23–40.
- Kayılı, G., Koçyiğit, S., & Erbay, F. (2009). Montessori yönteminin beş-altı yaş çocuklarının alıcı dil gelişimine etkisinin incelenmesi. Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi, (26), 347–355.
- Ranjan, R., Naqvi, T., Gaur, S. S., & Mishra, P. (2023). Enhancing social communication skills in children with special needs—A comparative group study in the early intervention unit. International Journal of Health Sciences and Research, 13(3), 252–257.
- Rowe, M. L., Özçalışkan, Ş., & Goldin-Meadow, S. (2008). Learning words by hand: Gesture's role in predicting vocabulary development. First Language, 28(2), 182–199. <https://doi.org/10.1177/0142723707088310>
- Tomris, G., & Diken, I. H. (2021). The effectiveness of an early intervention program developed based on naturalistic teaching processes (DÖDEM) for children with Down syndrome and their families in Turkey. International Journal of Progressive Education, 17(1), 479–497. <https://doi.org/10.29329/ijpe.2021.329.30>